

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 15 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 7 d. paduotu **suinteresuoto asmens N. K.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo 2023 m. kovo 7 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Kauno apygardos teismas 2023 m. kovo 7 d. nutartimi paliko nepakeistą Alytaus apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 21 d. nutartį, kuria teismas nutarė:

„pareiškėjo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Alytaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus pareiškimą tenkinti.

Nušalinti nuo nepilnamečio vaiko G. K., gim. (duomenys neskelbtini), nuolatinio rūpintojo pareigų N. K.

Skirti nepilnamečio vaiko G. K. nuolatinę rūpintoją R. K.

Nustatyti nepilnamečio vaiko G. K. rūpybos vietą R. K. gyvenamojoje vietoje.

Paskirti nepilnamečio vaiko G. K. nuolatinę rūpintoją R. K. priteisto išlaikymo ir valstybės mokamų išmokų tvarkytoja.“

Kauno apygardos teismo 2023 m. kovo 7 d. nutartyje pažymėta, kad N. K. nušalintas nuo rūpintojo pareigų (CK 3.246 straipsnio 3 dalis), konstatavus, kad N. K. nesilaikė su juo ne kartą detaliai aptartų rekomendacijų ir ilgą laiką tarpą (nuo 2021 m. rugsėjo mėnesio iki 2022 m. sausio mėnesio) neužtikrino G. K. vizitų pas vaikų ir paauglių psichiatrą, neužtikrino saugaus medikamentų laikymo ir vartojimo, kas turėjo įtakos G. K. sveikatos būklės pablogėjimui, nevykdė rekomendacijų globėjui lankyti psichologo konsultacijas, siekiant kurti visapusišką ir palaikantį santykį su G. K., atliepant jos poreikius (nutarties 20 punktas). N. K. nesilaikė ir VĮ Vilniaus universiteto Santaros klinikos 2022 m. vasario 15 d. rašte Nr. SR-918 „Dėl G. K.“, su juo aptartų rekomendacijų tęstinei pagalbai, neužtikrino reguliaraus mergaitės gydymo, dėl ko 2022 m. kovo 28 d. įvyko G. K. suicidas (nutarties 26 punktas).

Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo N. K. prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2023 m. kovo 7 d. nutartį ir Alytaus apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 21 d. nutarties dalį, kuria suinteresuotas asmuo N. K. buvo nušalintas nuo nepilnamečio G. K. nuolatinio rūpintojo pareigų, ir priimti sprendimą atleisti suinteresuotą asmenį N. K. iš nepilnamečio G. K. nuolatinio rūpintojo pareigų arba nurodytą bylos dalį perduoti apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Suinteresuoto asmens kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu kasacijos pagrindu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Suinteresuoto asmens kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Kasaciniame skunde keliamas CK 3.246 straipsnio 3 dalies aiškinimas ir taikymo klausimas. CK 3.246 straipsnio 3 dalis nustato teismo teisę nušalinti globėją (rūpintoją) nuo pareigų, priimant dėl to nutartį, taip pat nustato tris tokio nušalinimo teisinius pagrindus, kai rūpintojas netinkamai vykdo savo pareigas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos dėl CK 3.246 straipsnio 3 dalies aiškinimo ir taikymo iki šiol nėra, todėl nėra ir kasacinio teismo praktikos dėl įrodinėjimo standarto įrodymų vertinimui ir teismo procesinio sprendimo motyvavimui šios kategorijos bylose keliamų CPK reikalavimų taikymo, todėl, šios bylos nagrinėjimas kasaciniame teisme pasitarnautų įrodinėjimo taisyklių ir teismo procesinio sprendimo motyvavimui keliamų reikalavimų laikymuisi žemesnių instancijų teismuose, jiems nagrinėjant būtent šios kategorijos bylas.
2. Kasaciniame skunde prašoma teismo pasisakyti, ar taikydamas CK 3.246 straipsnio 3 dalį teismas turi nurodyti konkrečios rūpintojo pareigos nevykdymą, nevykdymo sistemiskumą, pažeidimų sunkumą, rūpintojo kaltę, vaiko teisių ir interesų neužtikrinimą, taip pat ar teismas turi įvertinti vaiko elgesį, jo susirgimus, gydytojų, pedagogų, kitų asmenų veiksmus ir neveikiną bei ar teismas turi suteikti ne mažesnę įrodomąją reikšmę rūpintojo paaiškinimams ir jo pateiktiems įrodymams, tarp jų ir vaizdo, garso įrašams.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyтина priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas